

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis Of Journal Of Selcuk University Social Sciences Vocational School

Ali ERBAŞI*
Ayşe CABI**
Abdurrahman GÜMRAH***
Hasan HAKSES****

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi'ni (SBMYOD) bibliyometrik açıdan incelemektir. Bu amaçla, derginin ilk kurulduğu yıldan itibaren 1998-2017 yılları arasında yayınlanan 405 makale analiz edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Bu bağlamda yazar başına düşen makale sayısı, derginin en verimli yazarları, makalelerin çok yazarlılık durumu, derginin Pareto yasasına (80/20 kuralına), Price yasasına ve Lotka yasasına uyumu, makale yazarlarının unvan dağılımı ve kurumları, makalelerde kullanılan ortalama anahtar kelime sayısı, anahtar kelimelerin başlıkta geçme oranı, makalelerin ortalama sayfa sayısı, yayımlanan yıllık ortalama makale sayısı, makalelerde kullanılan yöntem dağılımı, yayın dili dağılımı ve ortalama kaynakça sayısı açılarından inceleme yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, derginin seyrini göstermesi açısından önem taşımaktadır.

ANAHTAR KELİMELER

Anahtar Kelimeler: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, bibliyometrik analiz.

ABSTRACT

The aim of this research is to examine Journal of Selcuk University Social Sciences Vocational School (JSSVS) from a bibliometric point of view. For this purpose, 405 articles published between 1998-2017 have been analyzed. Descriptive analysis and content analysis techniques were used for the analysis of the data. In this context, the number of articles per author, the most productive authors of the journal, the multiple authorship status of the articles, adaptation of the journal to the Pareto law (the 80/20 rule), Price law and Lotka law, the distribution of article authors' titles and institutions, average number of keywords used in articles, the rate of keywords used in the title, the average number of article pages, the average number of articles published per year, distribution of methods used in articles, distribution of article language and average number of references were investigated. The results obtained from the research are important to show the course of journal.

KEYWORDS

Keywords: Journal of Selcuk University Social Sciences Vocational School, bibliometric analysis

Makale Gönderim Tarihi: 22/11/2017

Kabul Tarihi: 30/11/2017

* Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, aerbasi@selcuk.edu.tr

** Okt., Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, ayse.cabi@gmail.com

*** Öğr. Gör., Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, agumrah@selcuk.edu.tr

**** Öğr. Gör., Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, hasanhakses@selcuk.edu.tr

GİRİŞ

Literatürde yer alan ilk atıf analizi 1927 yılında P.L.K. Gross ve E.M. Gross'ın Journal of the American Chemical Society adlı dergide yayımlanan makaleleri incelemesidir (Al ve Tonta 2004: 23-24). Türkiye'de ise Özinoğlu (1970) tarafından 1933-1966 yılları arasındaki dönemde temel bilimlerdeki durumun incelendiği ve astronomi, biyoloji, fizik, kimya, matematik ve yer bilimleri alanlarındaki bilimsel verimliliğin ölçüldüğü çalışma ilk olarak literatürde yer almaktadır. Son yıllarda Türkiye'de bibliyometrik çalışmaların arttığını söylemek mümkündür. Bu amaçla Türkiye'deki dergiler üzerinde yapılmış çalışmalara ilişkin bazı örnekler Tablo 1'de özetlenmiştir.

Tablo 1: Bibliyometrik İnceleme Yapan Türkçe Yayınlar Örnekler

Yazarın Adı	Araştırmanın Adı	Dönemi	İncelenen Makale Sayısı
Berkman ve Kozan (1979)	Amme İdaresi Dergisi'nde Yayımlanan Makaleler Üzerine Bir İnceleme	1968-1977	269
Çakın (1980)	Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni'nin İçerik ve Yazar Yönün- den Değerlendirilmesi	1952-1971	502
İçöz ve Kozak (1999)	Turizm İşletmeciliği Dergisi'nin Turizm Literatürüne Katkısı Hakkında Bir İnceleme	1979-1983	93
Tonta (2002)	Türk Kütüphaneciliği Dergisi, 1987-2001	1987-2001	238
Dumrul ve Aysu (2006)	Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi'nde Yayımlanan Makaleler: Değerlendirme ve Bibliyografya (1981-2005)	1981-2005	341
Sadioğlu ve Yıldız (2007)	Kamu Yönetimi ile Bilgi ve İletişim Teknolojileri: Bir Bibliyografik Analiz	1992-2006	80
Al ve ark. (2010)	Bibliyometrik Özellikleri Açısından Bilig'in Değerlendirilmesi	2008-2010	100
Tatar (2010)	Bilimsel Dergilerdeki Müzik Makalelerinin Bibliyometrik Profili	2000-2007	207
Çiçek ve Kozak (2012)	Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nde Yayımlanan Hakem Denetimli Makalelerin Bibliyometrik Profili	1997-2011	202
Polat ve ark. (2013a)	Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi	2005-2012	434
Polat ve ark. (2013b)	Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi	1999-2012	280
Ulu ve Akdağ (2015)	Dergilerde Yayımlanan Hakem Denetimli Makalelerin Bibliyometrik Profili: Selçuk İletişim Örneği	1999-2013	467

Dergilerde bibliyometrik analizler yapmak, dergilerin gelişim seyrini göstermesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda dergi yönetimleri ve bağlı olduğu kurumlar için bibliyometrik çalışmalar, stratejik kararların alınması açısından önem taşır. Dergilerin yayın hayatındaki seyrini görmek, eksikliklerin tespiti ve derginin amacına ne düzeyde uyum sağladığı gibi önemli bulguların elde edilmesini sağlamaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi'ni (SBMYOD) bibliyometrik açıdan incelemek ve bu sayede derginin yayın hayatındaki seyrini ortaya koymaktır.

2. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

Bu araştırmanın amacı, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi'nin yayın hayatına başladığı 1998 yılından 2017 Nisan'a kadar olan dönemde yayınlanmış makaleleri analiz ederek derginin bibliyometrik profilini oluşturmaktır. Bu kapsamda SBMYOD'de 1998-2017 yılları arasında yayınlanmış 405 makale bibliyometrik açıdan incelenmiştir. Çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

- SBMYOD'de yayınlanan makalelerde yazar başına düşen makale sayısı nedir?
- SBMYOD'de yayınlanan makalelerde en verimli yazarlar kimlerdir?
- SBMYOD'de yer alan makalelerin çok yazarlılık durumu nedir?
- SBMYOD'de yayımlanan makaleler Pareto yasasına (80/20 kuralına), Price yasasına ve Lotka yasasına uymakta mıdır?
- SBMYOD'deki makale yazarlarının unvan dağılımı nasıldır?

- SBMYOD’de yer alan makalelerin yazarları hangi kurumlarda çalışmaktadırlar?
- SBMYOD’de yayımlanan makalelerde kullanılan ortalama anahtar kelime sayısı, anahtar kelimelerin başlıkta geçme oranı ve makalelerin ortalama sayfa sayısı nedir?
- SBMYOD’de yayımlanan yıllık ortalama makale sayısı nedir?
- SBMYOD’de yayımlanan makalelerde kullanılan yöntem dağılımı nasıldır?
- SBMYOD’de yayımlanan makalelerde yayın dili dağılımı nasıldır?
- SBMYOD’de yayımlanan makalelerin ortalama kaynakça sayısı nedir?

Çalışma kapsamındaki SBMYOD’de yayımlanmış tüm makalelere ilişkin bilgiler elektronik ortamdan alınarak Excel programına aktarılmış, tüm hesaplamalar ile tablolara ve grafiklere yönelik işlemler bu program üzerinden gerçekleştirilmiştir.

3. BULGULAR

3.1. Yazar Verimliliği Açısından Değerlendirme

1998-2017 yılları arasında SBMYOD’de yayınlanan 405 makale 359 farklı yazar tarafından kaleme alınmıştır. Yazar başına ortalama 1,12 makale düşerken; Hüseyin İleri 14 makale, M. Erhan Summak 13 makale, Zeynep Karaçor 10 makale, Yunus Emre Öztürk 10 makale, Muammer Zerenler 8 makale, Ayşegül Oğuz 7 makale, İsa Altınışık ise 7 makale ile en verimli yazarlardır. En çok yayın katkısı sağlayan yazarlar Selçuk Üniversitesi’nde görev yaparken, verimli yazarlardan yalnızca birinin Aksaray Üniversitesi’nde görev yaptığı tespit edilmiştir. Ancak kurum bilgileri, yayında belirtilmiş şekliyle incelemeye alınmıştır. Bu tarihten itibaren yazarların yaptıkları kurum değişiklikleri değerlendirmeye alınmamıştır.

Tablo 2: SBMYOD’de Yazarların Verimliliği

Yazarın Adı	Makale Sayısı	Kurumu	Yazarın Adı	Makale Sayısı	Kurumu
Hüseyin İleri	14	Selçuk Üniversitesi	Tugay Arat	5	Selçuk Üniversitesi
M. Erhan Summak	13	Selçuk Üniversitesi	Fatih Mehmet Öcal	5	Selçuk Üniversitesi
Zeynep Karaçor	10	Selçuk Üniversitesi	Kemalettin Eryeşil	5	Selçuk Üniversitesi
Yunus Emre Öztürk	10	Selçuk Üniversitesi	Mehmet Kırloğlu	5	Selçuk Üniversitesi
Muammer Zerenler	8	Selçuk Üniversitesi	Serdar Altınok	4	Selçuk Üniversitesi
Ayşegül Oğuz	7	Selçuk Üniversitesi	Doğan Uysal	4	Selçuk Üniversitesi
İsa Altınışık	7	Selçuk Üniversitesi	Mahmut Tekin	4	Selçuk Üniversitesi
Abdullah Tekin	6	Selçuk Üniversitesi	Cansel Seymen	4	Selçuk Üniversitesi
Raif Parlakkaya	6	Selçuk Üniversitesi	Tahsin Karabulut	4	Selçuk Üniversitesi
Hasan Kürşat Güleş	6	Selçuk Üniversitesi	Sefa Usta	4	Selçuk Üniversitesi
Ahmet Ay	6	Selçuk Üniversitesi	Şebnem Aslan	4	Selçuk Üniversitesi
F. Atıl Bilge	6	Selçuk Üniversitesi	Bülent Darıcı	4	Selçuk Üniversitesi
E. Fazıl Çöllü	6	Selçuk Üniversitesi	Fatih Mangır	4	Selçuk Üniversitesi
Mete Sezgin	5	Selçuk Üniversitesi	Musa Özata	4	Selçuk Üniversitesi
Rıfat İraz	5	Selçuk Üniversitesi	H. Alpay Karasoy	4	Aksaray Üniversitesi
Aykut Bedük	5	Selçuk Üniversitesi	Yasemin Soylu	4	Selçuk Üniversitesi
Baki Yılmaz	5	Selçuk Üniversitesi	Betül Garda	4	Selçuk Üniversitesi
Abdullah Karaman	5	Selçuk Üniversitesi			

Dergide yayını bulunan 359 yazardan 248 tanesi birer makaleye, 52 tanesi ikişer makaleye, 24 tanesi üçer makaleye, 13 tanesi dörder makaleye, 9 tanesi beşer makaleye, 6 tanesi altışar makaleye, 2 tanesi yedişer makaleye, 1 tanesi sekiz makaleye, 2 tanesi onar makaleye, 1 tanesi on üç makaleye, 1 tanesi on dört makaleye katkı sağlamışlardır.

Literatürde 80/20 kuralı diğer adıyla Pareto Yasası, Price Yasası ve Lotka Yasası olarak adlandırılan yazarların verimliliğinin ölçülmesinde yararlanılan farklı yöntemler yer almaktadır. 80/20 kuralına göre, toplam makalelerin %80’i, yazarların %20’si tarafından yazılmış olması gerekmektedir. Buna göre SBMYOD’de yayınlanan 405 makalenin %80’i (324 makale), toplam 359 yazarın %20’si (71,8 yazarın) tarafından yazılmış olması gerekmektedir. Yapılan değerlendirmede yayınlanan makalelerin, yazarların %20’sinin (71 yazarın), toplam makalenin %73.58’ini (298 makale) yazdığı görülmektedir. Yayımlanan makalelerin 80/20 kuralına uymamakla birlikte çok yakın sonuçlar içerdiği görülmektedir.

Price Yasası, toplam yazar sayısının karekökü kadar yazarın, literatürdeki toplam makalenin yarısını yazdığını öngören bir ölçüm yöntemidir. Buna göre SBMYOD'de toplam 359 yazarın karekökü kadar (18,94 yazar), 405 makalenin yarısını (202,5 makale) yazmış olması gerekmektedir. Yapılan değerlendirmede en verimli 18 yazarın 130 makale yazdığı, böylece derginin Price yasasına uymadığı görülmektedir.

Literatürdeki bir diğer yöntem olan Lotka Yasası ise, bir dergide yayın yapan yazarların %60'ının yalnızca bir makale ile, %15'inin iki makale ile, %7'sinin de üç makale ile katkıda bulunduğunu öngören bir ölçüm yöntemidir. Buna göre SBMYOD'de yazarların %69'u (248 yazar) bir makale, %14'ü (52 yazar) iki makale, %6,6'sı (24 yazar) üç makale ve %9,7'si de (35 yazar) üçten fazla makale yazmıştır. Elde edilen bulgulara göre SBMYOD, Lotka Yasası'na uymamakla birlikte kuralda belirtilen oranlara yakın sonuçlara sahiptir.

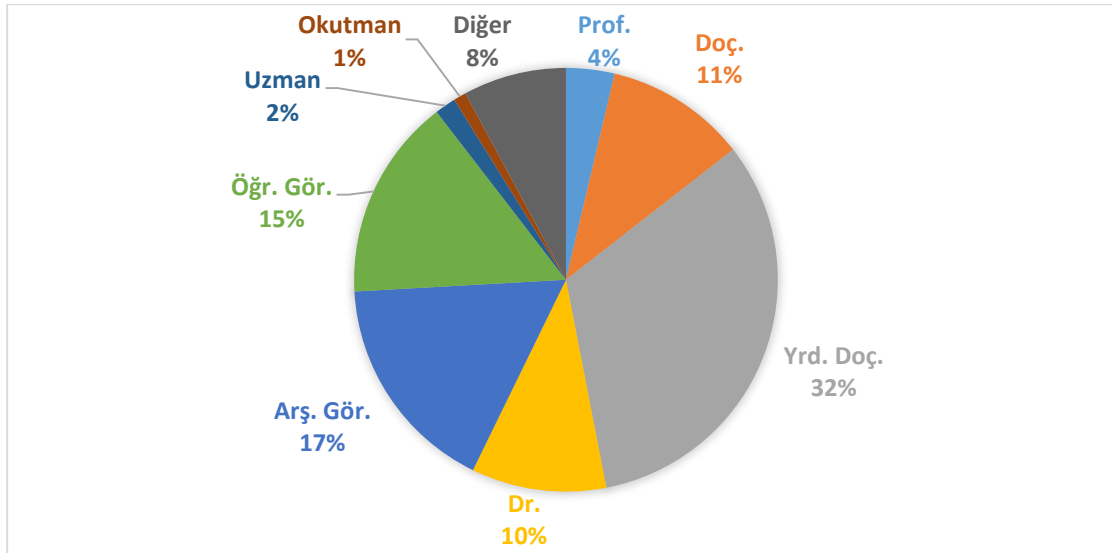
3.2. Yazarların Unvanlarına İlişkin Dağılım

SBMYOD'de yayın yapan yazarların akademik unvana göre dağılımı Tablo 3'te yer almaktadır. 8 akademik kategoride sınıflandırılan unvanların yanı sıra diğer sütununda; anaokul öğretmeni, diyetisyen, Hazine Kontrolörü, Konya İl Sağlık Müdürlüğü çalışanı, yüksek lisans ve doktora öğrencileri yer almaktadır.

Tablo 3: SBMYOD'de Makalesi Bulunan Yazarların Unvan Derecelerine Göre Dağılımı

Yıllar	Prof.	Doç.	Yrd. Doç.	Dr.	Arş. Gör.	Öğr. Gör.	Uzman	Okutman	Diğer	Toplam
1998 Sayı:1	-	2	7	-	1	4	-	-	-	14
1999 Sayı:2	-	2	8	4	3	-	-	-	-	17
1999 Sayı:3	-	1	8	4	3	1	-	-	-	17
2000 Sayı:4	2	2	5	6	3	3	-	-	-	21
2001 Cilt:4 Sayı:1	2	3	5	-	9	2	-	-	-	21
2001 Cilt:4 Sayı:2	-	3	2	-	5	1	-	-	-	11
2002 Cilt:5 Sayı:2	-	2	2	1	5	1	-	-	1	12
2003 Cilt:6 Sayı:1	-	-	6	2	3	4	-	-	-	15
2004 Cilt:7 Sayı:1-2	-	1	9	7	1	4	-	-	3	25
2005 Cilt:8 Sayı:1-2	-	2	6	3	11	5	-	-	-	27
2006 Cilt:9 Sayı:1-2	-	1	15	2	8	11	1	1	1	40
2007 Cilt:10 Sayı:1-2	-	1	11	3	4	-	1	-	2	22
2008 Cilt:11 Sayı:1-2	1	5	19	6	8	7	-	-	5	51
2009 Cilt:12 Sayı:1-2	1	4	21	8	5	9	-	2	2	52
2010 Cilt:13 Sayı:1-2	2	1	11	2	8	10	1	-	3	38
2011 Cilt:14 Sayı:1-2	-	1	7	8	-	10	-	2	2	30
2012 Cilt:15 Sayı:1	-	2	7	-	-	1	-	-	1	11
2012 Cilt:15 Sayı:2	-	2	4	1	2	2	1	-	1	13
2013 Cilt:16 Sayı:1	1	3	2	-	1	1	-	1	-	9
2013 Cilt:16 Sayı:2	2	3	7	-	-	3	1	-	2	18
2014 Cilt:17 Sayı:1	1	2	6	1	-	2	-	-	1	13
2014 Cilt:17 Sayı:2	-	4	3	-	-	2	-	-	3	12
2015 Cilt:18 Sayı:1	3	3	4	-	5	1	1	-	1	18
2015 Cilt:18 Sayı:2	1	2	4	1	6	-	1	-	4	19
2016 Cilt:19 Sayı:1	3	4	4	1	5	5	2	-	2	26
2016 Cilt:19 Sayı:2	1	3	8	1	4	1	1	-	9	28
2016 Cilt:19 Sayı: Özel	-	5	6	3	3	4	-	-	3	24
2017 Cilt:20 Sayı:1	3	3	5	-	2	2	-	-	3	18
Toplam	23	67	202	64	105	96	10	6	49	622

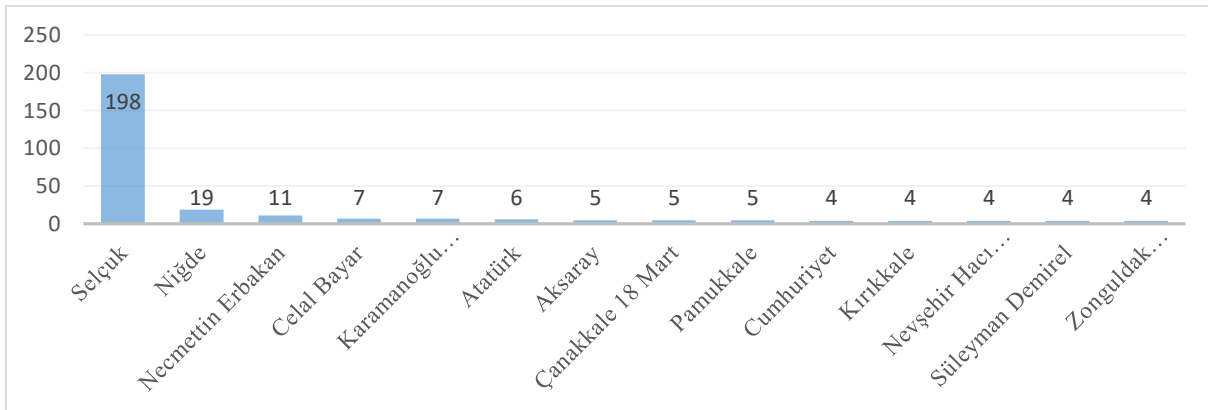
Tablo 3 incelendiğinde 622 yazardan 573 tanesinin akademik unvanının bulunması, dergideki yayınların büyük bir kısmının akademisyenler tarafından kaleme alındığını göstermektedir. Yazarların unvanlara göre dağılımı incelendiğinde yardımcı doçent doktor unvanına sahip yazar sayısının 202 kişi ile dergiye en fazla katkıyı sağladığı görülmektedir. İkinci sırada en fazla katkı yapan 105 kişi ile araştırma görevlisi unvanına sahip kişilerdir. Sırasıyla 96 kişi öğretim görevlisi, 67 kişi doçent doktor, 64 kişi doktor, 23 kişi profesör doktor, 10 kişi uzman, 6 kişi okutman unvanı ile dergiye katkıda bulunmuştur. Katkı yapan yazarların unvanlarına göre dağılımının grafiksel görünümü Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1: SBMYOD'ye Katkı Sağlayan Yazarların Unvan Dağılım Oranı

3.3. Yazarların Çalıştıkları Kuruma İlişkin Dağılım

SBMYOD'de yayın yapan yazarların çalıştıkları kurumlarına göre yapılan değerlendirmede 58 farklı kurumdaki katkı sağlandığı görülmektedir. Makalelerin %55'i Selçuk Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenler tarafından yazılmıştır. Bunu sırasıyla 19 yayımla Niğde Üniversitesi, 11 yayımla Necmettin Erbakan Üniversitesi ve 7 yayımla Celal Bayar Üniversitesi ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi izlemektedir. Dört ve daha fazla katkı sağlayan kurumlar Şekil 2'de yer almaktadır.

Şekil 2. Dört ve Daha Fazla Yayına Katkı Sağlayan Kurumlar

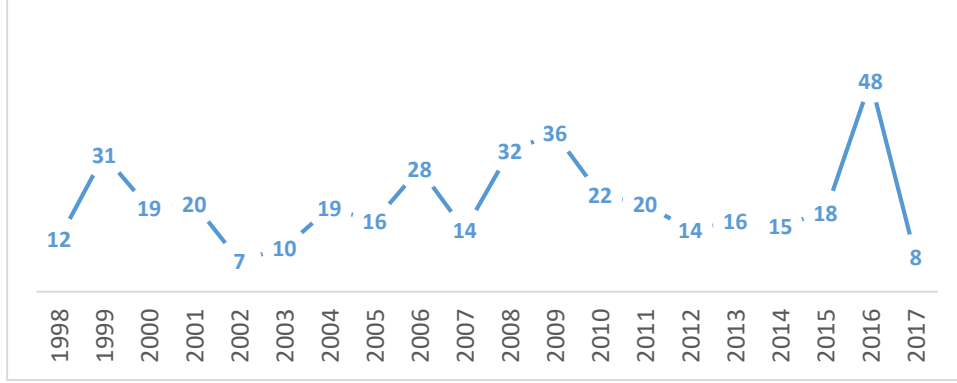
Dörtten az katkı sağlayan kurumlar sırasıyla; Adnan Menderes, Afyon Kocatepe, Atılım, Dokuz Eylül, Gazi, İstanbul, Karadeniz Teknik, Karatay, Şırnak, Yaşar, Hacettepe, Harran, İnönü, Mehmet Akif Ersoy, Mersin, Muğla, Osmaniye Korkut Ata, Yüzüncü Yıl, Abant İzzet Baysal, Abdullah Gül, Ahi Evran, Çukurova, Dumlupınar, Gaziosmanpaşa, Gümüşhane, İskenderun Teknik, Kafkas, Karabük, Marmara, Okan, Sakarya, Trakya, Yıldız Teknik ve Paderborn üniversiteleridir. Ayrıca Konya İl Sağlık Müdürlüğü, Afyon Devlet Hastanesi, Denizbank, Gümrük Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Konya Şeker Fabrikası, Milli Eğitim Bakanlığı, TEİAŞ kurumlarından da yazarlar katkı sağlamışlardır.

3.4. Makalelerin Bibliyometrik Tanımları

Yayımlanan 405 makale için toplam 1130 anahtar kelime kullanılmıştır. Makale başına ortalama 2,79 anahtar kelime düşmektedir. Yayımlanan 108 makalede anahtar kelime bulunmamaktadır. 1998-2003 yılları arasında yayınlanan makalelerin tamamına yakınında anahtar kelime bulunmamaktadır. Anahtar kelimelerin makale başlıklarında geçme oranı %65,39'dur. Makale sayfa sayısı ise toplamda 7440, makale başına ortalama sayfa sayısı 18,37'dir.

3.5. Makale Sayılarının Yıllara İlişkin Dağılımı

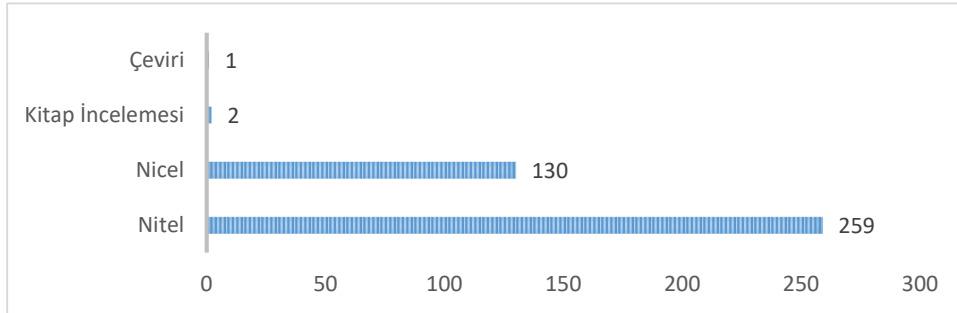
1998-2017 yılları arasında toplamda 405 makale yayınlanan SBMYOD'de yılda ortalama 20 makale yayınlanmıştır. 2016 yılında derginin normal sayılarına ek olarak yayınlanan 'Özel Sayı' yıllık ortalamayı yükseltmiştir. En az yayın ise 2002 yılında 7 yayımla gerçekleşmiştir. Dergide yayınlanan makale sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 3'te gösterilmiştir.

Şekil 3: SBMYOD'de Yayınlanan Makale Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

3.6. Makalelerde Kullanılan Yönteme İlişkin Dağılım

SBMYOD'de yayınlanan 405 makalenin kullanılan yöntemlerine göre incelenmesinde yayınlar nitel ve nicel yönden değerlendirilmiştir. Dergide 259 nitel, 130 nicel, 2 kitap incelemesi ve 1 tane de çeviri tespit edilmiştir. Makalelerde kullanılan yönteme göre dağılım, Şekil 4'te gösterilmiştir.

Şekil 4: SBMYOD'de Yayınlanan Makalelerin Kullanılan Yönteme Göre Dağılımı

3.7. Makalelerin Yayın Dili Açısından Dağılımı

SBMYOD'de yayımlanan 405 makalenin 378'i Türkçe, 26'sı İngilizce, 1'i de Almanca'dır. Makale özetleri incelendiğinde ise, 378 Türkçe makalenin %95'inde (360 makalede) İngilizce, 1 makalede Almanca ve 1 makalede Fransızca özet olduğu tespit edilmiştir. 45 tane makalede özet bulunmamaktadır. Özeti bulunmayan dergi yılları ise; 1998, 1999 ve 2000 yıllarına aittir.

3.8. Makalelerin Kaynakça Yapısı

SBMYOD'deki makalelerin kaynakçalarının olup olmama durumları incelendiğinde kaynakçası olmayan makale olmadığı tespit edilmiştir. Yayınlanan 405 makale için toplamda 9865 kaynakça kullanılmıştır. Makale başına düşen kaynakça sayısı 24,35'dir. Makalelerde en çok 187, en az ise 2 kaynağın kullanıldığı görülmüştür. Yıllar itibarıyla kullanılan kaynakça sayıları incelendiğinde ise, en yüksek kaynakça kullanımının 2016 yılına ait olduğu, bunu sırasıyla 2009 yılı ve 2008 yıllarının takip ettiği görülmektedir. Kaynakça kullanımının yıllara göre dağılımı Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: SBMYOD’de Kaynakça Kullanımının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Kaynakça Sayısı	Yıl	Kaynakça Sayısı
1998	344	2008	746
1999	678	2009	886
2000	434	2010	442
2001	421	2011	512
2002	96	2012	332
2003	150	2013	487
2004	378	2014	474
2005	401	2015	599
2006	626	2016	1261
2007	327	2017	271

SONUÇ

Bu araştırmada, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi’nde 1998-2017 yılları arasında yayınlanmış 405 makale bibliyometrik açıdan incelemeye tabi tutulmuştur. Elde edilen bulgular, derginin bugüne kadar geçen yayın hayatına ilişkin bir özeti sunması açısından önemli katkılar içermektedir.

Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi; işletme, muhasebe, finans, pazarlama, ekonomi, maliye, turizm işletmeciliği, halkla ilişkiler, yönetim organizasyon gibi sosyal bilimler kapsamında yer alan çalışma alanlarına ilişkin araştırma makalesi, olgu sunumu, derleme, çeviri, konferans bildirisi ve kitap incelemeleri yayınlayan ulusal bir dergidir. Dergi yılda iki kez (Nisan–Kasım) Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılmış çalışmaları kabul ederek yayınlanmaktadır. Dergiye yayımlanmak için gönderilen makalelerden herhangi bir değerlendirme ve başvuru ücreti alınmamaktadır. Gönderilen çalışmalar dergi editörleri tarafından biçim ve içerik yönünden ön incelemeye tabi tutulmakta, ön inceleme sonrasında biçim ve içerik yönünden dergide yayınlanması uygun görülen çalışmalar en az iki hakeme gönderilmektedir. Dergide kör hakemlik sistemi uygulanmakta olup makaleyi değerlendiren hakemlerin isimleri yazarlara bildirilmezken yazar bilgileri de hakemlerle paylaşılmamaktadır. Hakemlerin birinin olumlu birinin ise olumsuz görüş bildirmesi durumunda çalışma üçüncü bir hakeme gönderilmekte, en az iki hakemin yayınlanmasını uygun gördüğü çalışmalar dergide yayınlanmaktadır. Dergide yayınlanması kabul edilen ve yayınlanan yazıların yazılı ve elektronik ortamda tüm yayın hakları Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi’ne aittir (<http://dergipark.gov.tr/selcuksbmyd>).

Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, yayın hayatına 1998 yılında başlamış ve düzenli olarak yayınlanmıştır. İlk 4 sayıdan sonra cilt ve sayı ayırımı yapılarak yayın hayatına devam etmiştir. Ancak bu yayın hayatı süresince bazı yıllarda tek sayı ve bazı yıllarda iki sayı çıkarmış, 2004 ve 2011 yılları arasında her yıl bir ciltte iki sayı birlikte yayınlanmıştır. Derginin yayın durumu, cilt ve sayı sınıflandırması bakımından 2012 yılı ile birlikte düzene girmiştir. 2012 yılında başlamış olan yayın düzeni, her yıl bir cilt ve iki sayı olmak üzere halen düzenli olarak devam etmiştir. Dergide, yalnızca 2016 yılında iki sayıya ek olarak bir özel sayı yayınlanmıştır. Bu özel sayının içeriği incelendiğinde, üniversitenin 41. yılına özel bir sayı çıkarıldığı görülmüştür. Dergi, yayın hayatı boyunca 1302-4191 ISSN numarası ile basılı olarak yayın yapmış, 2017 yılı Cilt 20, Sayı 1 itibarıyla bugüne kadar devam ettirdiği basılı yayın özelliğini kaldırmış ve bu sayıdan itibaren 2564-7458 e-ISSN numarası ile online olarak yayın hayatına devam etmektedir. Ayrıca derginin an itibarıyla Sobiad, ASOS Index, ResearchBib ve DRJI veritabanları tarafından tarandığı ve TÜBİTAK Ulakbim TR Dizini tarafından izlendiği görülmektedir (<http://dergipark.gov.tr/selcuksbmyd>).

Araştırma kapsamında yazar verimliliği açısından yapılan değerlendirme bulgularına göre, 405 makalenin 359 farklı yazar tarafından kaleme alındığı, yazar başına ortalama 1,12 makale düştüğü, derginin en verimli yazarının Hüseyin İleri olduğu (14 makale), dergiye en çok yayın katkısı sağlayan yazarların kurumunun Selçuk Üniversitesi olduğu tespit edilmiştir. Dergide yayını bulunan 359 yazardan 248 tanesinin birer makaleye, 52 tanesinin ikişer makaleye, 24 tanesinin üçer makaleye, 13 tanesinin dörder makaleye, 9 tanesinin beşer makaleye, 6 tanesinin altışar makaleye, 2 tanesinin yedişer makaleye, 1 tanesinin sekiz makaleye, 2 tanesinin onar makaleye, 1 tanesinin on üç makaleye, 1 tanesinin on dört makaleye katkı sağladığı bulgulanmıştır. Ayrıca yazar verimlilikleri Pareto, Price ve Lotka yasaları kapsamında değerlendirilmiştir. Pareto Yasasına göre SBMYOD’de yayınlanan 405 makalenin %80’inin (324 makale), toplam 359 yazarın %20’si (71,8 yazarın) tarafından yazılmış olması gerekirken; yazarların %20’sinin (71 yazarın), toplam makalenin %73,58’ini (298 makale) yazdığı bulgulanmıştır. Yayınlanan makalelerin Pareto Yasasına (80/20 kuralına) uymamakla birlikte çok yakın sonuçlar içerdiği görülmektedir. Price Yasasına göre SBMYOD’de

toplam 359 yazarın karekökü kadar (18,94 yazar), 405 makalenin yarısını (202,5 makale) yazmış olması gerekirken; en verimli 18 yazarın 130 makale yazdığı, böylece derginin Price yasasına uymadığı tespit edilmiştir. Lotka Yasasına göre ise, dergide yayın yapan yazarların %60'ının yalnızca bir makale ile, %15'inin iki makale ile, %7'sinin de üç makale ile katkıda bulunması gerekirken; SBMYOD'de yazarların %69'u (248 yazar) bir makale, %14'ü (52 yazar) iki makale, %6,6'sı (24 yazar) üç makale ve %9,7'si de (35 yazar) üçten fazla makale yazmıştır. Elde edilen bulgulara göre SBMYOD, Lotka Yasası'na uymamakla birlikte kuralda belirtilen oranlara yakın sonuçlara sahiptir.

Araştırma kapsamında elde edilen bir diğer sonuç ise, yazarların unvanlarına ilişkin dağılımıyla ilgilidir. 8 akademik kategoride sınıflandırılan unvanların dağılımına göre, 622 yazardan 573 tanesinin akademik unvanının bulunduğu, dolayısıyla dergideki yayınların büyük bir kısmının akademisyenler tarafından kaleme alındığı bulgulanmıştır. Unvan dağılımları detaylı incelendiğinde ise en çok katkının yardımcı doçent doktor unvanına sahip akademisyenler tarafından (202 kişi) yapıldığı, bunu araştırma görevlisi (105 kişi) ve öğretim görevlisi (96 kişi) unvanlarının takip ettiği görülmektedir.

Yazarların çalıştıkları kuruma ilişkin dağılım incelendiğinde, 58 farklı kurumdan dergiye katkı yapıldığı, tüm yayınların %55'inin Selçuk Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenler tarafından kaleme alındığı görülmüştür. Bu bağlamda derginin çıkarıldığı kurum dışındaki üniversitelerden dergiye yapılacak katkıların artırılmasına yönelik stratejik yönelimlerin gerçekleştirilmesi gerektiği açıktır. Ancak geri kalan %45'lik kısımda birçok üniversite ve kurumun yer alıyor olması, umut verici bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Yayınların bibliyometrik tanımları incelendiğinde, 405 makalede toplam 1130 anahtar kelime kullanıldığı, makale başına düşen ortalama anahtar kelime sayısının 2,79 olduğu ve yayımlanan 108 makalede anahtar kelime bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu oranlar, genel olarak beklentiler dahilinde görünmektedir. Daha detaylı yapılan incelemede, 1998-2003 yılları arasında yayınlanan makalelerin tamamına yakınında anahtar kelime bulunmadığı görülmüştür. Anahtar kelimelerin makale başlıklarında geçme oranı %65,39 olmakla birlikte makale sayfa sayısı toplamda 7440, makale başına düşen ortalama sayfa sayısı 18,37 olarak bulgulanmıştır. Ayrıca makalelerin yıllara ilişkin dağılımı incelendiğinde, 1998-2017 yılları arasında yayınlanan 405 makale olduğu ve böylece yılda ortalama 20 makale yayınlandığı tespit edilmiştir. Bu sayılar, bir derginin yayın grafiği açısından tatmin edici görünmektedir.

Makalelerde kullanılan yöntem açısından inceleme yapıldığında, dergide 259 nitel, 130 nicel, 2 kitap incelemesi ve 1 tane çeviri çalışması yapıldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda yayınlanan makalelerin büyük bir kısmının nitel olduğu görülmektedir. Ayrıca dergide yayınlanan 405 makalenin 378'inin Türkçe, 26'sının İngilizce, 1'inin ise Almanca dilinde yazıldığı tespit edilmiştir. Makale özetleri incelendiğinde ise, 378 Türkçe makalenin %95'inde (360 makalede) İngilizce, 1 makalede Almanca ve 1 makalede Fransızca özet olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda 45 makalede özet bulunmadığı görülmektedir. Yalnızca 1998, 1999 ve 2000 yıllarında özet uygulaması yapılmamış olması dikkat çekicidir. Yayınlanmış makalelerin %93'ünün Türkçe dilinde olması beklenen bir veridir. Çünkü SBMYOD, ulusal bir dergidir. Ancak derginin uluslararası katkılarının artırılabilmesi için yabancı yazar sayısını artıracak stratejiler geliştirmesi beklenmelidir.

SBMYOD'de kaynakçası olmayan makale olmadığı, yayınlanan 405 makalede toplam 9865 kaynakça kullanıldığı, makale başına düşen ortalama kaynakça sayısının 24,35 olduğu, makalelerde en çok 187, en az 2 kaynağın kullanıldığı görülmüştür. Yıllar itibarıyla kullanılan kaynakça sayıları incelendiğinde ise, en yüksek kaynakça kullanımının 2016 yılına ait olduğu, bunu sırasıyla 2009 yılı ve 2008 yıllarının takip ettiği görülmektedir. Bu oranlar da yine tatmin edici düzeyde görünmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgular, SBMYOD yönetiminin sonraki yıllarda yapacakları editörlük çalışmalarına yön gösterici düzeyde katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Al, U., Soydal, İ. ve Yalçın, H. (2010). Bibliyometrik Özellikleri Açısından Bilgi'in Değerlendirilmesi, *Bilig*, 55, 1-20.
- Al, U. ve Tonta, Y. (2004). Atıf Analizi: Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü Tezlerinde Atıf Yapılan Kaynaklar, *Bilgi Dünyası*, 5 (1), 19-47.
- Berkman, A. Ü. ve Kozan, K. (1979). Amme İdaresi Dergisi'nde Yayımlanan Makaleler Üzerine Bir İnceleme, *Amme İdaresi Dergisi*, 12 (1), 9-26.
- Çakın, Y. (1980). Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni'nin İçerik ve Yazar Yönünden Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Çiçek, D. ve Kozak, N. (2012). Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nde Yayımlanan Hakem Denetimli Makalelerin Bibliyometrik Profili, *Türk Kütüphaneciliği* 26 (4), 734-756.
- Dumrul, C. ve Aysu, A. (2006). Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi'nde Yayımlanan Makaleler: Değerlendirme ve Bibliyografya (1981-2005), *Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi*, 27, 171-249.
- İçöz, O. ve Kozak, N. (1999). Turizm İşletmeciliği Dergisi'nin Turizm Literatürüne Katkısı Hakkında Bir İnceleme, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 10 (Eylül-Aralık), 9-17.
- Özinönü, A.K. (1970). Growth in Turkish positive basic sciences, 1933-1966. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Polat, C., Sağlam, M. ve Sarı, T. (2013a). Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 27 (2), 273-288.
- Polat, C., Sağlam, M. ve Sarı, T. (2013b). Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi "Sanat" Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi, *Sanat Dergisi*, 23, 9-26.
- Sadioğlu, U. ve Yıldız, M. (2007). Kamu Yönetimi ile Bilgi ve İletişim Teknolojileri: Bir Bibliyografik Analiz, *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2, 325-359.
- Tatar, C.C. (2010). Bilimsel Dergilerdeki Müzik Makalelerinin Bibliyometrik Profili, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Tonta, Y. (2002). *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*, 1987-2001, *Türk Kütüphaneciliği*, 16 (3), 282-320.
- Ulu, S. ve Akdağ, M. (2015). Dergilerde Yayımlanan Hakem Denetimli Makalelerin Bibliyometrik Profili: Selçuk İletişim Dergisi Örneği, *Selçuk İletişim*, 9 (1): 5-21.
- <http://dergipark.gov.tr/selcuksbmyd>